

EUROOPA PARLAMENT

2014–2019

Istungidokument

A8-0184/2015

9.6.2015

RAPORT

maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise kui arenguriikide valitsemist, sotsiaalkaitset ja arengut takistavate probleemide kohta (2015/2058(INI))

Arengukomisjon

Raportöör: Elly Schlein

Arvamuse koostaja (*):
Hugues Bayet, majandus- ja rahanduskomisjon

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 54

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	12
MAJANDUS- JA RAHANDUSKOMISJONI ARVAMUS(*).....	17
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS	22
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	23

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 54

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise kui arenguriikide valitsemist, sotsiaalkaitset ja arengut takistavate probleemide kohta (2015/2058(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Monterrey deklaratsiooni (2002), arengu rahastamise Doha konverentsi (2008), Pariisi deklaratsiooni (2005) ja Accra tegevuskava (2008),
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsioone 68/204 ja 68/279 arengu rahastamise kolmanda rahvusvahelise konverentsi kohta, mis toimub Addis Abebas (Etioopia) 13.–16. juulini 2015,
- võttes arvesse ÜRO maksuasjade rahvusvahelise koostöö ekspertkomitee tööd¹,
- võttes arvesse ÜRO arenenud ja arenguriikide vahel topeltmaksustamise vältimise näidiskonventsiooni²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta³,
- võttes arvesse komisjoni 21. aprilli 2010. aasta teatist „Maksundus ja areng. Koostöö arenguriikidega hea valitsemistava edendamiseks maksundusküsimustes” (COM(2010)0163),
- võttes arvesse komisjoni 5. veebruari 2015. aasta teatist „Vaesuse kaotamise ja säästva arengu ülemaailmne partnerlus pärast 2015. aastat” (COM(2015)0044),
- võttes arvesse komisjoni 18. märtsi 2015. aasta teatist maksustamise läbipaistvuse kohta, et võidelda maksudest kõrvalehoidmise ja maksustamise vältimise vastu (COM(2015)0136),
- võttes arvesse oma 21. mai 2013. aasta resolutsiooni maksupettuste, maksudest kõrvalehoidumise ja maksuparadiiside vastase võitluse kohta⁴,
- võttes arvesse oma 8. märtsi 2011. aasta resolutsiooni maksunduse ja arengu kohta – koostöö arenguriikidega hea valitsemistava edendamiseks maksundusküsimustes⁵,
- võttes arvesse oma 10. veebruari 2010. aasta resolutsiooni heade maksuhaldustavade edendamise kohta⁶,

¹ <http://www.un.org/esa/ffd/tax/>

² <http://www.un.org/esa/ffd/tax/unmodel.htm>

³ ELT L 309, 25.11.2005, lk 15.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0205.

⁵ ELT C 199E, 7.7.2012, lk 37.

⁶ ELT C 341 E, 16.12.2010, lk 29.

- võttes arvesse oma 8. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni avaliku ja erasektori korruptsiooni mõju kohta inimõigustele kolmandates riikides¹,
 - võttes arvesse oma 26. veebruari 2014. aasta resolutsiooni arengu edendamise kohta vastutustundlike äritavade rakendamise abil ja kaevandustööstuse rolli kohta arenguriikides²,
 - võttes arvesse oma 25. novembri 2014. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu ja 2015. aasta järgse ülemaailmse arenguraamistiku kohta³,
 - võttes arvesse oma 13. märtsi 2014. aasta resolutsiooni poliitikavaldkondade arengusidusust käsitleva Euroopa Liidu 2013. aasta aruande kohta⁴,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 208, milles on sätestatud, et ELi arengupoliitika põhieesmärk on vaesuse vähendamine, ning samas artiklis sätestatud poliitikavaldkondade arengusidususe põhimõtet,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse arengukomisjoni raportit ning majandus- ja rahanduskomisjoni arvamust (A8-0184/2015),
- A. arvestades, et ebaseaduslikud rahavood, st igasugune erasektori raha registreerimata väljavool, mis hõlmab ebaseaduslikult teenitud, üle kantud või kasutatud kapitali, lähtuvad tavaliselt maksudest kõrvalehoidumisest ja maksustamise vältimisest, nt siirdehindade kuritarvitamisest, mis on vastuolus põhimõttega, et saadud kasumilt tuleb tasuda makse, ning arvestades, et maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist peetakse peamisteks takistusteks siseriikliku tulu arengu jaoks kasutuselevõtmisele kõigis peamistes arengu rahastamist käsitlevates tekstides ja sellealastel konverentsidel;
- B. arvestades, et Global Financial Integrity 2014. aasta aruande kohaselt moodustasid aastatel 2003–2012 välismaised otseinvesteeringud ja ametlik arenguabi kokku veidi väiksema summa kui raha ebaseaduslik väljavool; arvestades, et ebaseaduslike rahavoogude maht on ligikaudu kümme korda suurem arenguriikidele antavast rahalisest abist, mis peaks olema suunatud vaesuse kaotamisele, hoolekandele ja säästvate arengule, ning selle tagajärjel voolab igal aastal arenguriikidest ebaseaduslikult välja hinnanguliselt 1 triljon USA dollarit;
- C. arvestades, et paljude arenguriikide, eriti vähim arenenud riikide arengustrateegiate jaoks on hädavajalik saada avaliku sektori tulusid kaevandustööstusest, kuid kaevandustööstuse pakutavat potentsiaali maksutulude suurendamiseks suures osas hästi ära ei kasutata, mis on tingitud maksueeskirjade puudulikkusest või raskustest nende jõustamisel, kuna arenguriikide valitsuste ja kaevandusettevõtete vahelised kokkulepped

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0394.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0163.

³ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0059.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0251.

on tavaliselt ajutised ning need on sõlmitud läbipaistmatult ja ilma selgete suunisteta;

- D. arvestades, et suure mitteametliku sektori olemasolu arenguriikides muudab sissetuleku ulatusliku maksustamise peaaegu võimatuks, ja arvestades, et riikides, kus suur osa rahvastikust elab vaesuses, ei ole märkimisväärne osa SKPst maksustatav;
- E. arvestades, et õiglaste, tasakaalustatud, tõhusate ja läbipaistvate maksusüsteemidega tagatakse valitsustele hädavajalik rahastamine, et kaitsta kodanike õigusi põhilistele avalikele teenustele, nagu tervishoid ja haridus kõigi jaoks, ning arvestades, et tõhus ümberjaotav maksupoliitika aitab vähendada kasvava ebavõrdsuse mõju nende jaoks, kes seda kõige enam vajavad;
- F. arvestades, et ÜRO Kaubandus- ja Arengukonverentsi (UNCTAD) andmetel suunatakse umbes 30 % ettevõtetesse piiriüleselt tehtavate investeeringute mahust enne tootlike varadena sihtpunkti jõudmist läbi transiitriikide;
- G. arvestades, et ettevõtte tulumaks moodustab olulise osa arenguriikide rahvatulust, mistõttu puudutab ettevõtte tulumaksu vältimine neid eriti, ja viimastel aastatel on arenguriigid ettevõtte tulumaksu määrasid järjepidevalt alandanud;
- H. arvestades, et maksuparadiisid ja pangasaladusega kaitstud jurisdiktsioonid, mis võimaldavad pangandus- või finantsteabe salastamist, kombineerituna nullmaksumääraga, et tõmmata ligi kapitali ja tulu, millelt tuleks teistes riikides makse maksta, tekitavad kahjustavat maksukonkurentsi, õhnestavad maksusüsteemi õiglust ning moonutavad kaubandust ja investeeringuid, mis mõjutab eriti arenguriike, ning selle tõttu jääb igal aastal saamata hinnanguliselt 189 miljardit USA dollarit maksutulust;
- I. arvestades, et maksustamine võib arenguriikides olla usaldusväärne ja jätkusuutlik tuluallikas ning selle eelis arengu rahastamise traditsiooniliste vahendite, nt sooduslaenu ees on stabiilsus üksnes juhul, kui on kehtestatud õiglane, tasakaalustatud, tõhus ja läbipaistev maksusüsteem, olemas on tulemuslik ja tõhus maksuhaldus, et edendada maksukohustuse järgimist, ning avaliku sektori tulude kasutamine on vastutustundlik;
- J. arvestades, et tulemusliku ja läbipaistva maksustamise ja maksupoliitika võimalik kasu ulatub kaugemale kui olemasolevate vahendite suurendamine arengu edendamiseks ning see avaldab hea valitsemistava edendamisele ja riigi ülesehitamisele otsest kasulikku mõju, tugevdades demokraatlikke institutsioone, õigusriigi põhimõtteid ning ühiskondlikku lepet valitsuse ja kodanike vahel, et luua maksude ning avalike ja sotsiaalteenuste ning riigieelarve stabiilsuse edendamisega seotud pingutuste vahel vastastikune seos, edendades seeläbi pikaajalist välisabist sõltumatust ja võimaldades arenguriikidel tegutseda oma riiklike eesmärkide nimel ja nende eest vastutada ning teha ise oma poliitilisi valikuid;
- K. arvestades, et siseriiklike tulude suurendamise vajadus on seoses finants- ja majanduskriisile reageerimisega muutunud pakilisemaks probleemiks;
- L. arvestades, et arenguriigid on siseriiklike tulude kasutuselevõtu kaudu saanud rahalisi vahendeid järjepidevalt suurendanud ja selles valdkonnas on rahvusvaheliste abiandjate

toel saavutatud olulisi edusamme;

- M. arvestades, et arenguriigid peavad maksutulu kogumisel tulema toime suurte poliitiliste, haldus- ja tehniliste piirangutega, mis on tingitud maksude kogumise jaoks ebapiisavatest inim- ja rahalistest ressurssidest, nõrgast haldussuutlikkusest, et tulla toime rahvusvahelistele ettevõtetele maksude kehtestamise keeruka probleemiga, maksukogumise suutlikkuse ja taristu puudumisest, kvalifitseeritud töötajate maksuhaldussüsteemist lahkumisest, korruptsioonist, poliitilise süsteemi vähesest legitiimsusest, rahvusvahelises maksundusalases koostöös mitteosalemisest, tulude ebavõrdsest jaotumisest ja viletsast maksuhaldusest;
- N. arvestades, et kuigi praegune kaubanduse üleüldine liberaliseerimine ja kaubandustöket järkjärguline kaotamine viimaste aastakümnete jooksul on suurendanud piiriülese kaubanduse mahtu, on see tekitanud ka raskusi arenguriikidele, eriti vähim arenenud riikidele, mis on kaubandusest saadavatest maksudest väga sõltuvad, et korvata kaubandusmaksude vähenemist ja minna üle muude kodumaiste ressursside, eelkõige maksude tasakaalustatud kombineerimise kasutamisele;
- O. arvestades, et viimastel aastatel on arenenud ja arenguriikide vahel sõlmitud üha rohkem selliseid maksukokkuleppeid, mida kasutatakse piiriülestes finantstehingutes kohaldatavate maksude vähendamiseks ning millega minimeeritakse arenguriikide suutlikkust võtta kasutusele siseriiklike ressursse ja luuakse hargmaistele ettevõtjatele võimalusi maksustamist vältida; arvestades, et Madalmaade ametiasutuste poolt hiljuti teostatud mõjuhinnangus järeldati, et Madalmaade maksusüsteem võimaldab kinnipeetavat maksu vältida, mistõttu jääb arenguriikides igal aastal saamata dividendidelt ja intressidelt kinnipeetavate maksudega seotud tulu 150–550 miljoni euro suuruses summas¹;
- P. arvestades, et suhtelises mõttes koguvad arenguriigid oluliselt vähem makse kui arenenud majandusega riigid (maksude suhe SKPsse on vahemikus 10–20 %, samal ajal kui OECD riikides on see vahemikus 30–40 %) ja neile on iseloomulik ülimalt kitsas maksubaas; arvestades, et on olemas märkimisväärsed võimalused maksubaasi laiendamiseks ja maksutulu suurendamiseks, et anda valitsustele nende peamiste ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid;
- Q. arvestades, et arenguriigid on püüdnud investeringuid ligi meelitada peamiselt mitmesuguste maksusoodustuste ja maksuvabastuste pakkumisega, mis ei ole läbipaistvad ega tugine nõuetekohasele kulude-tulude analüüsile ning millega sageli ei õnnestu tõelisi ja jätkusuutlikke investeringuid ligi meelitada, kuid millega pannakse arenguriigid omavahel konkureerima kõige soodsamate maksutingimuste pakkumisel, ei saada rahuldavaid tulemusi tulemuslike ja tõhusate maksusüsteemide seisukohast ja tekitatakse kahjustavat maksukonkurentsi;
- R. arvestades, et liikmesriigid on juba võtnud endale kohustuse eraldada 0,7 % oma kogurahvatulust ametlikuks arenguabiks, ning arvestades, et siseriiklike ressursside

¹ Madalmaade välisministeeriumi poliitika ja tegevuse hindamise osakonna tellitud uurimus „Evaluation issues in financing for development Analysing effects of Dutch corporate tax policy on developing countries”, november 2013.

kasutuselevõtuks antava abi summa on endiselt väike – moodustades kogu 2011. aastal antud ametlikust arenguabist alla 1 protsendi – ja 2012. aastal eraldati ametlikust arenguabist hinnanguliselt üksnes 0,1 % (118,4 miljonit USA dollarit) maksuküsimustes suutlikkuse suurendamisele;

- S. arvestades, et paljud arenguriigid ei suuda koguda isegi mitte maksu miinimummäära, mida oleks vaja nende elementaarse toimimise, avalike teenuste ja vaesuse vähendamiseks tehtavate jõupingutuste rahastamiseks;
 - T. arvestades, et Euroopa Investeeringispank (EIP), Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (EBRD) ning liikmesriikide arengu rahastamise asutused toetavad arenguriikide eraettevõtteid otse laenude andmise kaudu, või kaudselt finantsvahendajate, nt kommertspankade ja börsivälistes ettevõtetes investeerivate fondide toetamise kaudu, kes siis ettevõtetele edasi laenavad või neisse investeerivad;
 - U. arvestades, et arenguriigid peaksid olema rahvusvahelistes maksukoostöö struktuurides ja menetlustes paremini esindatud, et osaleda teiste riikidega võrdsetel alustel ülemaailmse maksupoliitika kujundamises ja selle reformimisel;
 - V. arvestades, et maksuasjade rahvusvahelise koostöö ekspertkomitee on Majandus- ja Sotsiaalnõukogu allorgan, mis pöörab eritähelepanu arenguriikidele ja üleminekuriikidele;
 - W. arvestades, et piisaval määral avalike sektori vahendite kogumisel võib olla otsustav roll võrdsema ühiskonna edendamisel, kus välditakse meeste ja naiste vahelist diskrimineerimist ning toetatakse eriti lapsi ja muid haavatavaid elanikkonnarühmi;
-
- 1. kutsub komisjoni üles esitama viivitamata teatise vormis ambitsioonika tegevuskava, et toetada arenguriike maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise vastu võitlemisel ning aidata neil luua õiglased, tasakaalustatud, tõhusad ja läbipaistvad maksusüsteemid, võttes arvesse tööd, mida OECD arenguabi komitee on teinud enne 13.–16. juulil 2015 Etioopias Addis Abebas toimuvat arengu rahastamise konverentsi, ja rahvusvaheliste maksulepingute mõju arenguriikidele;
 - 2. rõhutab, et siseriiklike ressursside tulemuslik kasutuselevõtt ja maksusüsteemide tugevdamine on hädavajalikud selleks, et saavutada eesmärgid, mis on seatud aastatuhande arengueesmärgi asendavas 2015. aasta järgses raamistikus, mis kujutab endast elujõulist strateegiat pikas perspektiivis välisabist sõltuvusest vabanemiseks; rõhutab samuti, et tõhusad ja õiglased maksusüsteemid on vaesuse kaotamise, ebavõrdsuse vastu võitlemise, hea valitsemistava edendamise ja riigi ülesehitamise seisukohast otsustava tähtsusega; tuletab meelde, et teatav riikidevaheline majandustegevus on avaldanud mõju riikide võimele luua valitsemissektorile riigisiseseid tulusid ja valida endale maksustruktuure, samal ajal kui kapitali suurem liikuvus koos maksuparadiiside kasutamisega on maksustamise tingimusi põhjalikult muutnud; tunneb muret ka korruptsioonitaseme ja läbipaistmatu avaliku halduse pärast, mis takistavad maksutulu investeerimist riigi ülesehitamisse, avalikesse teenustesse ja avalikku taristusse;

3. märgib, et enamikus arenguriikides on maksutulud SKPga võrreldes jätkuvalt väikesed, mistõttu on need riigid eriti haavatavad iga konkreetse maksumaksja ja ettevõtte maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise suhtes; toonitab, et see tähendab arenguriikide jaoks märkimisväärset rahalist kahju, ergutab korruptsiooni ja kahjustab ELi arengupoliitikat ning et riiklikul, ELi ja rahvusvahelisel tasandil selliste tavade vastu asjakohaste meetmete võtmine peaks olema ELi ja tema liikmesriikide peamine prioriteet, võttes arvesse arenguriikide vajadusi ja piiranguid, mida nad oma maksutulu kättesaamisel kogevad; on seisukohal, et EL peaks võtma endale juhtrolli maksuparadiiside, maksupettuse ja maksudest kõrvalehoidumise vastu võitlemiseks rahvusvaheliste pingutuste tegemisel, näidates eeskuju, ning EL peaks tegema arenguriikidega koostööd, et võtta meetmeid maksustamise agressiivse vältimise vastu teatavate piiriüleste ettevõtete poolt ja otsida viise, et aidata arenguriikidel seista vastu maksukonkurentsile osalemise survele;

Tegevuskava maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise vastu võitlemiseks arenguriikides

4. nõuab tungivalt, et komisjon võtaks konkreetseid ja tulemuslikke meetmeid, et toetada arenguriike ja piirkondlikke maksuhaldusraamistikke, nagu Aafrika maksuhaldusfoorum ja Ameerika maksuametite keskus, võitluses maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimisega, õiglase, tasakaalustatud, tõhusa ja läbipaistva maksupoliitika väljatöötamisel ja haldusreformide edendamisel, ning suurendaks arenguriikide maksuametitele antava rahalise ja tehnilise abi osakaalu arenguabis; on seisukohal, et sellist abi tuleks anda nende riikide kohtuasutuste ja korruptsioonivastaste asutuste tugevdamiseks; nõuab liikmesriikide ja abi saavate riikide avaliku sektori eriteadmiste koondamist, et edendada koostööd, andes samas abi saavatele riikidele konkreetseid esialgseid tulemusi; toetab seminaride ja koolitusürituste korraldamist, ekspertide lähetamist, õppekülastuste korraldamist ja nõustamise pakkumist;
5. palub komisjonil seada oma poliitilises dialoogis (poliitika, areng ja kaubandus) ja kõigis partnerriikidega sõlmitavates arengukoostöölepingutes tähtsale kohale hea maksuhaldustava ning õiglane, tasakaalustatud, tõhus ja läbipaistev maksukogumine, suurendades omalust ja siseriiklikku aruandekohuslust sellise keskkonna edendamise kaudu, kus riikide parlamendid saavad anda sisulise panuse riigieelarve koostamisse ning riigieelarve, sh siseriiklike tulude ja maksuküsimuste üle järelevalve teostamisse, ning toetades kodanikuühiskonna rolli, tagades maksuhalduse üle avaliku kontrolli ja maksupettuse juhtumite jälgimise, muu hulgas luues rikkumisest teatajate ja ajakirjanduslike allikate kaitsmiseks tulemuslikud süsteemid;
6. nõuab tungivalt, et teave ettevõtete, trustide ja muude institutsioonide majandusliku omandiõiguse kohta tehtaks avatud vormingus avalikult kättesaadavaks, et vältida anonüümsete variettevõtete ja sarnaste juriidiliste üksuste kasutamist rahapesuks, ebaseadusliku või terroristliku tegevuse rahastamiseks, korrumpeerunud ja kriminaalsete isikute identiteedi varjamiseks ning avaliku sektori rahaliste vahendite varguse ja ebaseaduslikust kaubandusest ja maksudest kõrvalehoidumisest saadud tulude varjamiseks; on lisaks veendunud, et kõik riigid peaksid vähemalt vastu võtma rahapesuvastase töökonna (FAFT) rahapesu tõkestamise alased soovitusel ja neid täiel

määral rakendama;

7. kutsub ELi ja liikmesriike üles rakendama põhimõtet, mille kohaselt peavad kõikide riikide ja sektorite börsil noteeritud või noteerimata hargmaised ettevõtted ja eriti loodusvarasid kaevandavad ettevõtted võtma standardina vastu riikide kaupa liigendatud aruandluse, mis kohustab neid avaldama oma iga-aastase aruandluse raames riikide kaupa liigendatult iga territooriumi puhul, kus nad tegutsevad, kõikide tütaretevõtjate nimed, nende majandustulemused, olulise maksuteabe, varad ja töötajate arvu, ning tagama selle teabe avaliku kättesaadavuse, minimeerides samas mikroettevõtete väljajätmise kaudu halduskoormust; palub komisjonil esitada seadusandliku ettepaneku, et raamatupidamisdirektiivi vastavalt muuta; tuletab meelde, et läbipaistvuse suurendamine on väga tähtis samm praeguse maksusüsteemi parandamiseks ja üldsuse usalduse suurendamiseks; palub OECD-l soovitada, et kõik rahvusvahelised kontsernid avalikustaks andmed OECD ettepaneku kohases riikide kaupa liigendatud aruandluse vormis, tagamaks et kõikide riikide maksuametid omavad juurdepääsu põhjalikule teabele, mis võimaldab neil hinnata siirdehindade kasutamise riske ja selgitada välja kõige tulemuslikum viis auditivahendite kasutamiseks; rõhutab, et välisinvestoritele kahepoolsete maksulepingutega võimaldatavate maksuvabastuste ja soodustustega antakse rahvusvahelistele kontsernidele riigisiseste ettevõtete, eriti VKEde ees ebaaus konkurentsieelis;
8. nõuab kaevandustööstust reguleerivate maksustamistingimuste ja eeskirjade läbivaatamist; kutsub ELi üles suurendama arenguriikidele antavat abi, et toetada loodusvarade kaevandamise nõuetekohase maksustamise eesmärki, tugevdada asukohariikide valitsuste läbirääkimispositsiooni, et nad saaksid oma loodusvaradelt suuremat kasumit, ja stimuleerida nende majanduse mitmekesistamist; toetab mäetööstuse läbipaistvuse algatust ning selle laiendamist tootmisettevõtetele ja toorainega kauplevatele ettevõtetele;
9. tunneb heameelt automaatse teabevahetuse mehhanismi vastuvõtmise üle, mis on põhiline vahend üldise läbipaistvuse suurendamiseks ning koostöö parandamiseks maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise vastases võitluses; tunnistab siiski, et arenguriigid vajavad jätkuvalt toetust rahalise abi ja tehnilise oskusteabe näol ning aega, et nad saaksid luua teabe saatmiseks ja töötlemiseks vajaliku suutlikkuse; rõhutab seetõttu, et oluline on tagada, et OECD automaatset teabevahetust käsitlevasse ülemaailmsesse standardisse lisataks arenguriikide jaoks üleminekuperiood, tunnistades, et selle standardi vastastikuseks muutmise kaudu saab riigid, kellel puuduvad ressursid ja suutlikkus nõutava teabe kogumise, haldamise ja jagamise jaoks vajaliku taristu loomiseks, välja jätta; on lisaks seisukohal, et ette tuleks näha ühtne konfidentsiaalsusstandard;
10. nõuab, et 2015. aasta lõpuks töötataks välja rahvusvaheliselt kokku lepitud maksuparadiisi määratlus, kehtestataks maksuparadiiside kasutajatele sanktsioonid ja koostatakse must nimekiri neist, sh ELis asuvatest riikidest, kes ei võitle maksudest kõrvalehoidumise vastu või aktsepteerivad seda; palub ELil toetada maksuparadiisidena toimivate arenguriikide majanduse ümberstruktureerimist; palub nendel liikmesriikidel, millel on sõltkondi ja territooriume, mis ei kuulu liitu, teha nende piirkondade haldusorganitega koostööd selle nimel, et võtta vastu maksustamise läbipaistvuse

põhimõtted, ning tagada, et ükski neist ei toimi maksuparadiisina;

11. palub Euroopa Liidul ja selle liikmesriikidel arenguriikidega maksu- ja investeerimislepingute üle läbirääkimisi pidades tagada, et piiriülesest tegevusest tulenev sissetulek või kasum maksustatakse päritoluriigis, kus väärtust saadakse või tekitatakse; rõhutab sellega seoses, et ÜRO maksualase näidiskonventsiooniga tagatakse maksustamisõiguste õiglane jaotumine päritolu- ja asukohariigi vahel; rõhutab, et Euroopa Liit ja tema liikmesriigid peaksid maksulepingute üle läbirääkimisi pidades järgima Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 208 sätestatud poliitikavaldkondade arengusidususe põhimõtet;
12. nõuab tungivalt, et komisjon ja kõik liikmesriigid koostaksid mõne liikmesriigi eeskujul hinnangu Euroopa maksupoliitika mõju kohta arenguriikidele ja jagaksid parimaid tavasid, et tugevdada poliitikavaldkondade arengusidusust, parandada kehtivaid tavasid ning võtta paremini arvesse arenguriikidele ülekanduvat negatiivset mõju ja nende riikide erivajadusi; tunneb sellega seoses heameelt komisjoni maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist käsitleva läbivaadatud tegevuskava üle, mis on kavas esitada 2015. aastal, ja nõuab tungivalt, et liikmesriigid lepiksid viivitamata kokku äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi osas;
13. avaldab tugevat toetust suurele hulgale rahvusvahelistele algatustele ülemaailmse süsteemi reformimiseks, sh OECD maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise algatus, millega keskendutakse arenguriikide suuremale osalemisele rahvusvahelistes maksukoostöö struktuurides ja menetlustes; nõuab tungivalt, et EL ja liikmesriigid tagaksid, et ÜRO maksukomiteest kujundataks ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogu raames tõeline valitsustevaheline organ, millel on paremad vahendid ja piisavad lisaressursid, tagades, et kõik riigid saavad võrdsetel alustel osaleda ülemaailmse maksupoliitika kujundamises ja selle reformimisel; rõhutab, et koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ja maksuparadiisides tegutsevate finantsasutuste suhtes tuleks kaaluda sanktsioonide kehtestamist;
14. rõhutab, et piisava määra avalike sektori vahenditega saab aidata tasakaalustada soolist ebavõrdsust ning leida viise laste ja ühiskonna haavatavate rühmade paremaks toetamiseks, ning tunnistab, et maksudest kõrvalehoidumine mõjutab inimeste heaolu, kuid see teeb eriti suurt kahju vaestele ja väikese sissetulekuga leibkondadele, kus naiste esindatus on sageli ebaproportsionaalselt suur;
15. märgib murega, et paljud arenguriigid on mõnede välismaiste otseinvesteeringute tegijatega läbirääkimiste pidamisel väga kehvast positsioonist; on arvamisel, et ettevõtetelt tuleks nõuda konkreetsete kohustuste võtmist, et tagada nende investeeringute positiivne ülekanduv mõju asukohariigi kohaliku ja/või riigi tasandi sotsiaal-majanduslikule arengule; palub komisjonil, nõukogul ja partnerriikide valitsustel tagada, et maksusoodustuste näol ei ole tegemist täiendavate võimalustega maksustamise vältimiseks; rõhutab, et soodustused tuleks muuta läbipaistvamaks ja ideaalis peaksid need olema suunatud säästvasse arengusse investeerimise edendamisele;
16. palub EIP-l, EBRD-l ja liikmesriikide arengu rahastamise asutustel teostada järelevalvet selle üle ja tagada, et abi saavad ettevõtted või muud juriidilised üksused ei osale

maksudest kõrvalehoidumises ega maksustamise vältimises offshore-keskustes ja maksuparadiisides asutatud finantsvahendajatega koostöö tegemise või ebaseaduslike kapitalivoogude võimaldamise kaudu, ning parandada oma läbipaistvuspoliitikat, tehes näiteks kõik oma aruanded ja uurimised avalikkusele kättesaadavaks; palub EIP-l kohaldada hoolsuskohustust, nõudes iga-aastast riikide kaupa liigendatud aruandlust, selgitades välja majandusliku omandiõiguse ja kontrollides siirdehindade kasutamist, et tagada investeeringute läbipaistvus ning vältida maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist;

17. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

SELETUSKIRI

I. Arenguriikide kodumaiste ressurssidega seotud tulude kasutuselevõtu mõistmine

Miks on tulude kasutuselevõtt oluline?

Kodumaised ressursid on praegu ja edaspidi suurim arenguriikide rahastamise allikas. Kuigi viimase aastakümne jooksul on nende osakaal SKPs suurenenud, on **maksude keskmine suhe SKPsse** arenguriikides endiselt liiga madal: võrdlevas perspektiivis kogutakse arenguriikides oluliselt vähem tulusid kui arenenud majandusega riikides. Maksude suhe SKPsse jääb madala sissetulekuga riikides vahemikku 10–20% ja mitmes riigis on see alla 15% (üldiselt peetakse seda piiriks, millest väiksema määra korral on valitsustel raske oma põhilist toimimist ja teenuseid rahastada). OECD riikides jääb see vahemikku 30–40%. Asjatundjad on ühel nõul, et maksude kogumise suurendamiseks on olemas märkimisväärsed võimalused: Oxfami koostatud arvutused 52 arenguriigi kohta näitasid, et oluliselt parema maksukogumise korral saaks avalike teenuste rahastamiseks võtta kasutusele täiendavad 269 miljardit USA dollarit. Seepärast on oluline tagada, et riiklik maksukogumine muudetakse prognoositavamaks, stabiilsemaks ja kindlamaks ning et kõik ühiskonna osad – üksikisikud ja ettevõtted – maksavad vastavalt oma võimalustele.

Millised on olemasolevate süsteemide probleemid?

- **Kaubandus:** arenguriikides tuleb ebaproportsionaalne osa avaliku sektori vahenditest kaubandusest, mida on lihtne maksustada, kuid mis seab eelarved sõltuvusse kõikumatest toorainehindadest ega paku piisavalt võimalusi maksutulude suurendamiseks. Arenguriikidel on maailmas valitseva kaubanduse liberaliseerimise tingimustes raske kompenseerida kaubandusmaksude vähenemist ja võtta kasutusele muid kodumaiseid ressursse.
- **Mitteametlikkus:** mitteametlikkus kujutab endast tulude kasutuselevõtmisel suurt piirangut, eeskätt arenguriikides, kus see on laialt levinud nii linna- kui ka maapiirkondades. Mitteametliku sektori jõudmise halduskulud on tõenäoliselt suured, sest olemuselt kuulub see maksuametnike tegevusvaldkonda ning suure mitteametliku sektori olemasolu muudab sissetuleku ulatusliku maksustamise peaaegu võimatuks.
- **Poliitilised piirangud:** sotsiaalmajanduslikud huvirühmad survestavad tõenäolisemalt valitsusi, et saada maksusoodustusi ja mõjutada maksupoliitika ja haldusvaldkonnaga tegelevaid ametnikke, soodustades sel viisil korruptsiooni.
- **Halduspiirangud:** maksuametitel on seaduste ja nende järgimise tagamisel erisugune suutlikkus. Eriti hargmaistele ettevõtetele maksude kehtestamisel peavad arenguriigid ülesande keerukuse tõttu tulema toime tõsiste takistustega. Kvalifitseeritud töötajate lahkumine maksuhaldussüsteemist rahvusvahelistesse organisatsioonidesse ja erasektori ettevõtetesse, maksukogumistariistu puudumine ja vajadus uuendada IT-süsteeme on muud näited arenguriikides esinevatest probleemidest.

- **Majanduslikud piirangud:** arenguriigid võivad sageli arvestada vaid väikese maksubaasiga. Riikides, kus suur osa rahvastikust elab vaesuses, ei ole suur osa SKPst maksustatav. Vähease majandusarengu tõttu on tööstussektor tavaliselt vähearenenud, samas kui põllumajandussektor on suur ja esimeselt on tavaliselt kergem makse koguda.
- **Võidujooks madalaimate maksumäärade nimel:** viimastel aastatel on arenguriikide valitsused investorite ligimeelitamiseks ja majanduskasvu soodustamiseks vähendanud järjepidevalt äriühingu tulumaksumäärasid ning pakkunud mitmesuguseid maksusoodustusi ja maksuvabastusi. Tõendid näitavad aga, et need stiimulid ei täida välisinvesteeringute ligitõmbamisel olulist rolli. Seepärast seavad niisugused tavad riigid üksteise vastu ja panevad nad kõige soodsamate maksustamislahenduste pakkumises konkureerima. See nn võidujooks toob hargmaistele ettevõtetele suuremat kasu kui arenguriikidele.
- **Kaevandustööstus:** küsimused, mis on seotud sellega, kuidas ressurssidest saadavad tulud investorite ja valitsuste vahel jagatakse, on arenguriikide jaoks üliolulised. Kaevandusega seotud investeeringute maksustamislahendused on riigiti väga erinevad, maksukorraldus on sageli ajutise iseloomuga ja mitte väga läbipaistev ning selle üle peetavad läbirääkimised toimuvad otse poliitikute ja ettevõtjate vahel väljaspool maksusüsteemi ja ilma selgete suunisteta. Korruptsiooni tekkeks ja tuluosa vähenemiseks on olemas suur potentsiaal.

Missugused on tagajärjed?

Ebaseaduslikud rahavood tähendavad igasugust erasektori raha registreerimata väljavoolu, mis hõlmab ebaseaduslikult teenitud, üle kantud või kasutatud kapitali. 2011. aastal läks arenguriikide jaoks ebaseaduslike rahavooguna kaduma üle 630 miljardi USA dollari ulatuses kodumaiseid ressursse, mis on võrdne 4,3 %-ga arenguriigi SKPst (iseäranis mõjutab see kõige vähem arenenud tööstusega riike). Ebaseaduslikud rahavood on vaid üks viis, kuidas arenguriigid kaotavad ettevõtete maksutulu. Teine märkimisväärne probleem on kuritegelik maksustamise vältimine – kui ettevõtted püüavad hoiduda maksudest keeruliste sisemiste struktuuride ja maksuõiguses esinevate lünkade abil. Ettevõtte kasumile kehtestatud maksud on kõikjal maailmas vähenenud. See mõjutab eriti arenguriike, sest need **sõltuvad suuresti ettevõtete maksustamisest**: äriühingu tulumaks moodustab olulise osa nende rahvatulust.

Kirjandust ja andmeid on selle teema kohta vähe ja osaliselt on see tingitud asjaolust, et maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist on raske mõõta. ONE'i üldise hinnangu kohaselt viiakse igal aastal arenguriikidest välja vähemalt 1 triljonit USA dollarit, kasutades korruptiivse tegevuse võrgustikku, mis hõlmab läbipaistmatuid tehinguid loodusvaradega, anonüümsete variettevõtete kasutamist, rahapesu ja ebaseaduslikku maksudest kõrvalehoidumist. Global Financial Integrity hinnangul kaotasid arenguriigid ajavahemikul 2003–2012 ebaseaduslike rahavoogude tõttu 6,6 triljonit USA dollarit. Oxfam on andnud teada, et arenguriikides asuvate ettevõtete tasumata maksukohustused on hinnanguliselt 104 miljardit USA dollarit aastas. ActionAidi hinnangu alusel on äriühingu tulumaksu tavaline puudujääk (tegelikult kogutud maksu ja eeldatud kogutava maksu vahe) maksustamise vältimisest tingituna arenguriikides ligikaudu 20%.

Olulised viisid maksudest kõrvalehoidumiseks arenguriikides

- Isikliku tulu või ettevõtte kasumi kohta **valeandmete esitamine ja selle deklareerimata jätmine** otsesest maksustamisest või maksukohustustest hoidumiseks.
- **Vale hinnaga kauplemine** kokkumängivate eksportijate ja importijate vaheliste võltsitud arvete abil on tavaline viis, kuidas kanda raha maksudest kõrvalehoidumise eesmärgil ebaseaduslikult arenguriikidest üle finantskontodele välismaal.
- **Käibemaksupettus**, mis hõlmab valeandmete esitamist käibemaksuga maksustatud äritehingute kohta.
- Maksuametnikele **alkäemaksu andmine**.

Olulised viisid maksustamise vältimiseks arenguriikides:

- **Kasumi ümberpaigutamine** viitab maksuseadustiku lünkade seaduslikule ärakasutamisele. Tavaliselt käsitavad maksuametid hargmaiste ettevõtete tütarettevõtteid eraldi üksustena. Kasumi ümberpaigutamiseks võib manipuleerida siirdehindadega või kasutada ära grupisiseseid laene. Lisaks sellele võivad hargmaised ettevõtteid moonutada siirdehindu, et vähendada grupi üldist maksukoormust, manipuleerides kasumi jaotamisega eeskätt kõrgete ja madalate maksumääradega jurisdiktsioonides.
- **Teatavate immateriaalsete varade** (patendid, kaubamärgid ja autoriõigused) **asukoha taotluslik valik** pakub hargmaistele ettevõtetele võimaluse leida oma üldiste maksukohustuste suhtes õigusraamistiku piires parim lahendus.
- **Maksusoodustused ja maksuvabastused** tähendavad teatavatel tingimustel (onupojapoliitika, korruptsioon, vähene läbipaistvus) ametlikku maksudest kõrvalehoidumist. Maksusoodustused aitavad nii välisettevõtetel vältida maksustamist kui ka põhjustada kodumaiste ettevõtete ebaseaduslikku maksudest kõrvalehoidumist, nimetades riiklikud investeeringud ümber välismaisteks otseinvesteeringuteks (edasi-tagasi-bartertehingud) või müües ettevõtteid tütarettevõtjatele, kes on maskeeritud uuteks investoriteks, mistõttu on neil võimalik kasutada üksnes uutele investoritele antavat maksupuhkust (kahe tulu saamine samast allikast).

II. Olemasolevate lahenduste analüüsimine ülemaailmsel tasandil

Arenenud ja arenguriikide vahelised maksulepingud

Maksutulude kaotamist võivad süvendada ka maksulepingud, mis on rahvusvaheliste maksueeskirjade põhiosa. Topeltnmaksustamise vältimiseks koostatud kahepoolsete lepingutega jaotatakse maksustamisõigused kahe lepinguriigi vahel. Arenenud ja arenguriikide vaheliste kahepoolsete maksulepingute puhul seisneb üldine probleem asjaolus, et arenenud riigid suudavad kaitsta oma huve paremini kui arenguriigid. Teiseks on maksulepinguid kasutatud piiriülestes finantstehingutes kohaldatavate maksude vähendamiseks ja seepärast on neist kujunenud põhivahend, mille abil rahvusvahelised ettevõtteid viivad kasumi välja riikidest, kus see on teenitud, jurisdiktsioonidesse, kus hargmaised ettevõtteid võivad maksta vähem makse või ei peagi neid maksma.

Enamik maailmas sõlmitud maksulepingutest põhineb OECD tulu- ja kapitalimaksu näidiskonventsioonil, milles sätestatakse raamistik selle kohta, kuidas jaotada valitsuste vahel maksustamisõigused ettevõtete puhul, mis on asutatud ühes riigis (asukohariik, sageli arenenud riik), kuid mis tegutsevad teises riigis (lähteriik, sageli arenguriik). Kuna OECD näidiskonventsiooni peeti asukohariike (st OECD riigid) eelistavaks vahendiks, töötati ÜRO egiidi all välja teine maksualane näidiskonventsioon eesmärgiga tagada maksustamisõiguste jagamise tasakaalustatum käsitusviis. Siiski nõuab hulk arenenud riike jätkuvalt, et arenguriikidega peetavates läbirääkimistes juhindutaks OECD näidiskonventsioonist.

Tegevus ülemaailmsel tasandil: OECD maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise tegevuskava

OECD kavandatud ja G20 heakskiidetud maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise tegevuskavaga püütakse määratleda uuesti rahvusvahelised maksueeskirjad, et ohjeldada kasumi ümberpaigutamist ning tagada, et ettevõtted tasuvad makse seal, kus toimub majandustegevus ja kus luuakse väärtust. Arvestades, et arenguriigid sõltuvad suurel määral ettevõtete maksustamisest, võib see menetlus neile suurt kasu tuua. Mitmesugustel alljärgnevatel põhjustel ei saavutata selle menetlusega praeguse seis juures aga mingeid tulemusi, millega kaasneksid kõikjal maailmas progressiivsemad maksusüsteemid ning samuti ei tooda kasu arenguriikidele:

- maksubaasi kahanemine ja kasumi ümberpaigutamine on **liiga piiratud ulatusega** ja selles keskendutakse liiga suurel määral rikaste riikide (OECD liikmed) huvidele. Selle 15 meedet hõlmavas kavas ei pöörata tähelepanu arenguriikide mitmele põhimurele (näiteks maksusoodustuste probleem) ja asjaomaste riikide seisukohalt kõige olulisemate meetmetega jõutakse endiselt liiga aeglaselt edasi.
- **Kava on töötatud välja eeskätt arenenud riikide jaoks** ja arenguriikidel puuduvad vajalikud seadusandlikud meetmed, et lahendada maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise probleem. Neil on keeruline luua suutlikkust, mis on vajalik väga keeruliste eeskirjade rakendamiseks ja hargmaistele ettevõtetele vastuastumiseks ning nende tegevust takistab sageli teabepuudus.

Valitsemisega seoses vastutab OECD üksnes oma liikmete ees ning maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise menetlusega ei suudeta tagada nõuetekohast esindatust ja vastutust. Arenguriikidega on konsulteeritud, kuid konsulteerimine kõrvalistes küsimustes ei korva võrdsetel alustel osalemise võimaluse puudumist.

Vajadus rakendada tegevuskava maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise vastu võitlemiseks arenguriikides

Võttes arvesse kodumaiste ressursside tõhusama kasutuselevõtu olulisust ja probleeme, millega arenguriigid peavad tulema toime maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimisega võitlemisel, esitab raportöör hulga jõulisi soovitusi, mida Euroopa Parlament peaks toetama, võttes arvesse Addis Abebas toimuvat arengu rahastamise konverentsi ning mitmesuguseid olemasolevaid rahvusvahelisi algatusi ülemaailmse maksusüsteemi reformimiseks.

Need hõlmavad arenguriikidele ja piirkondlikele maksuhaldusraamistikele antava rahalise ja tehnilise abi tõhustamist; jõuliste lahenduste vastuvõtmist, et suurendada läbipaistvust ja koostööd maksudest hoidumise vastases võitluses (nt automaatse teabevahetuse mehhanism ja riikide kaupa liigendatud aruandlus), võttes arvesse arenguriikide vajadusi ja piiranguid; ELi ja liikmesriikide tasandil koostatavat hinnangut mõju kohta, mida maksupoliitika avaldab arenguriikidele; lähteriikide maksustamisõiguste säilitamist maksulepingute läbirääkimistel ning niisuguse tõeliselt valitsustevahelise organi loomist, kus arenguriigid saaksid võrdsetel alustel osaleda kehtivate rahvusvaheliste maksueeskirjade üldises reformis.

8.5.2015

MAJANDUS- JA RAHANDUSKOMISJONI ARVAMUS(*)

arengukomisjonile

maksudest kõrvalehoidumise ja maksupettuse kui arenguriikides esinevate juhtimis-,
sotsiaalkaitse ja arengualaste probleemide kohta
(2015/2058(INI))

Arvamuse koostaja (*): Hugues Bayet

(*) Kaasatud komisjonid – kodukorra artikkel 54

ETTEPANEKUD

Majandus- ja rahanduskomisjon palub vastutaval arengukomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tuletab meelde tungivat vajadust maksustada nii arengu- kui ka arenenud riikides kasumit seal, kus toimub majandustegevus; rõhutab, et seda põhimõtet tuleb järgida ka arenguriikidega sõlmitavate maksukokkulepete läbirääkimistel;
2. väljendab heameelt jõupingutuste üle, mida on juba tehtud, eelkõige OECD raamistikus, et aidata arenguriikidel tugevdada oma maksusüsteeme ja võidelda maksupettuse, maksudest kõrvalehoidumise ja ebaseaduslike rahavoogude vastu;
3. tunneb muret paljude arenguriikide korruptsioonitaseme ja läbipaistmatu avaliku halduse pärast, mis takistab maksutulu investeerimist riigi ülesehitamisse, avalikesse teenustesse ja avalikku taristusse;
4. kutsub liikmesriike üles kiiresti nõustuma ettevõtte tulumaksu ühtse konsolideeritud maksustamisbaasiga, mis oleks esialgu kohustuslik Euroopa ettevõtetele ja ühistutele ning edaspidi kõigile ettevõtetele, välja arvatud mikroettevõtted ja VKEd, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi 19. aprilli 2012. aasta seadusandlikus resolutsioonis ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv ettevõtte tulumaksu ühtse konsolideeritud maksustamisbaasi (CCCTB) kohta¹;
5. rõhutab taas vajadust koostada 2015. aasta lõpuks must nimekiri maksuparadiisidest ja riikidest, teiste seas ELi liikmesriikidest, mis moonutavad konkurentsi soodsate

¹ ELT C 258 E, 7.9.2013, lk 134.

maksutingimuste kaudu; on seisukohal, et maksuparadiiside määratlus peaks hõlmama vähemalt OECD kriteeriumeid ning järgmist: „selliste maksumeetmete pakkumine, mis toovad kaasa maksude puudumise või nominaalmaksumäärad, tõhusa teabevahetuse puudumine teiste riikide maksuametitega ning õigus- ja haldusnormide läbipaistmatus, või soodustuste andmine isegi ilma tegeliku majandustegevusega või märkimisväärse majandusliku esindatusega selliseid maksusoodustusi pakkuvast riigist”; nõuab lisaks, et määratlus sõnastataks rahvusvahelisel tasandil (nt ÜROs);

6. palub nendel liikmesriikidel, millel on sõltkondi ja territooriume, mis ei kuulu liitu, teha nendega koostööd selle nimel, et võtta vastu maksustamise läbipaistvuse põhimõtted, ning tagada, et nad ei toimi maksuparadiisidena;
7. palub komisjonil luua programm (nagu Fiscalis ja Hercules), millega toetataks arenguriike suutlikkuse suurendamisel võitluseks maksupettuse, korruptsiooni, maksudest kõrvalehoidumise ja agressiivse maksuplaneerimise vastu ning mis hõlmaks eelkõige tehnilist abi personali koolitamiseks ja haldusstruktuuride väljaarendamiseks; rõhutab vajadust anda seda abi läbipaistval viisil;
8. palub komisjonil arendada välja täiendavad algatused, et edendada kolmandates riikides maksuküsimustes head valitsemistava, võidelda agressiivse maksuplaneerimise vastu, käsitleda topeltmaksustamist ja kahekordselt maksustamata jätmist ning võidelda kunstlike maksukorralduste vastu; märgib, et topeltmaksustamise vältimise ja kahekordse maksustamata jätmise ennetamise kokkulepped liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel peavad põhinema ühistel standarditel; rõhutab, et maksuparadiiside ja koostööd mittetegevate jurisdiktsioonidega ei tohiks sõlmida topeltmaksustamise vältimise ja kahekordse maksustamata jätmise ennetamise kokkuleppeid;
9. palub ELi asutustel mitte teha koostööd jurisdiktsioonidega, mis ei tee koostööd maksuküsimustes, ega äriühingutega, mis on mõistetud süüdi maksupettuses, maksudest kõrvalehoidumises või agressiivses maksuplaneerimises, tagades näiteks selle, et sellised asutused nagu Euroopa Investeerimispank ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank ei tee enam oma finantsvahendajate kaudu koostööd maksuküsimustes koostööd mitte teha soovivate jurisdiktsioonidega, mis pakuvad maksumeetmeid, mis toovad kaasa maksude puudumise või nominaalmaksumäärad, tõhusa teabevahetuse puudumise teiste riikide maksuametitega ning õigus- ja haldusnormide läbipaistmatuse, ning kohustades mitte andma ELi rahastamist äriühingutele, mis on mõistetud süüdi maksupettuses, maksudest kõrvalehoidumises või agressiivses maksuplaneerimises;
10. tuletab meelde aastatuhande arengueesmärkide raames liikmesriikide võetud kohustust eraldada võimalikult kiiresti 0,7% oma SKPst ametlikuks arenguabiks;
11. palub komisjonil teha tihedat koostööd OECDga, G20ga ja arenguriikidega, et käsitleda maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise probleemi, ning anda Euroopa Parlamendile ja nõukogule tehtud edusammudest korrapäraselt aru; tervitab komisjoni maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist käsitleva tegevuskava kavandatavat läbivaatamist 2015. aastal ja palub komisjonil esitada maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise vastase direktiivi ettepaneku;
12. nõuab, et uue ülemaailmse standardi rakendamise osana rakendataks katseprojekte

maksustamisalase automaatse teabevahetuse valdkonnas arenguriikidega ülemineku- ja mittevastastikkuse perioodi kasutades;

13. palub komisjonil lisaks teha ettepanekud ELi äriühinguõiguse muutmiseks, et tulemuslikult keelustada riulifirmad ja muud sarnased üksused, kehtestades näiteks sisunõuded ja juhatuste liikmesuse piirangud;
14. kiidab heaks OECD algatuse Tax Inspectors Without Borders ja kutsub komisjoni üles projektis osalema;
15. rõhutab, et kiiresti on vaja teha uuring rahvusvaheliste maksukokkulepete mõju kohta ning analüüs selle kohta, millist mõju avaldavad teistele liikmesriikide ettevõtete tulumaksu süsteemid ja nende maksukokkulepped arenguriikidega, lähtudes Rahvusvahelise Valuutafondi poolt varem tehtud uuringute põhimõtetest ja metoodikast; nõuab samuti mõjuhinnangut riikliku maksupoliitika ning eriotstarbeliste üksuste ja sarnaste õiguslike struktuuride kohta;
16. palub OECD liikmesriikidel koostada oma valitsustele tegevusjuhendi tagamaks, et maksusüsteeme hallatakse tulemuslikult, lähtudes ELi olemasoleva käitumisjuhendi töörühma (äriühingute maksustamine) töö läbivaatamisest;
17. rõhutab, et ettevõtete loominguist maksuplaneerimist on võimalik pärssida, näiteks kehtestades siduvad ülemaailmsed standardid, mille tulemusena sellised tegevused nagu kasumi ümberpaigutamine ja kasumi kunstlik vähendamine ei tasu end enam ära;
18. kutsub liikmesriike üles toetama maksupettuse vastase võitluse lisamist 2015. aasta järgsesse arengukavasse;
19. palub liikmesriikidel toetada kohustuslikku ja automaatset teabevahetust riikide maksuametite vahel kõikjal maailmas;
20. nõuab, et EL ja liikmesriigid rakendaksid põhimõtet, mille kohaselt hargmaised ettevõtted peavad kõikides sektorites ja kõikides riikides võtma standardina vastu riikide kaupa liigendatud aruandluse (mis tuleb avaldada aastaaruande osana), kuid samal ajal vähendaksid halduskoormust, jättes kõrvale VKEd;
21. nõuab valitsustevahelise maksuorgani loomist ÜRO egiidi all, et arenguriikidel oleks võimalik üldise maksupoliitika sõnastamises ja reformis võrdselt osaleda;
22. nõuab rahapesuvastase direktiivi ja rahaülekandeid käsitleva määruse kiiret rakendamist; on siiski seisukohal, et arenguruumi veel on, ning nõuab, et liikmesriigid kasutaksid eelkõige rahapesuvastase direktiivi pakutavat paindlikkust piiranguteta avalike registrite kasutamiseks, mis pakuksid juurdepääsu äriühingute, fondide, sihtasutuste ja muude juriidiliste üksuste omandisuhteid käsitlevale asjakohasele teabele;
23. väljendab heameelt asjaolu üle, et komisjoni läbipaistvuspakett sisaldas kohustust viia läbi mõjuhinnang võimaluse kohta teha riikide kaupa liigendatud aruandlus kõikides majandussektorites avalikuks; rõhutab vajadust uurida riikide kaupa liigendatud aruandluse avalikustamise kulusid, aga ka kasu Euroopa ja arenguriikide jaoks; tuletab

meelde, et läbipaistvuse suurendamine on väga tähtis samm praeguse maksusüsteemi parandamiseks ja üldsuse usalduse suurendamiseks; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks selle teabe avaliku kättesaadavuse.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	6.5.2015
Lõpphääletuse tulemus	+: 43 –: 2 0: 5
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Burkhard Balz, Hugues Bayet, Pervenche Berès, Esther de Lange, Fabio De Masi, Markus Ferber, Jonás Fernández, Sven Giegold, Neena Gill, Roberto Gualtieri, Brian Hayes, Gunnar Hökmark, Cătălin Sorin Ivan, Petr Ježek, Othmar Karas, Georgios Kyrtos, Alain Lamassoure, Bernd Lucke, Olle Ludvigsson, Ivana Maletić, Fulvio Martusciello, Marisa Matias, Costas Mavrides, Bernard Monot, Luděk Niedermayer, Stanisław Ożóg, Dimitrios Papadimoulis, Dariusz Rosati, Alfred Sant, Molly Scott Cato, Peter Simon, Theodor Dumitru Stolojan, Paul Tang, Michael Theurer, Ramon Tremosa i Balcells, Marco Valli, Tom Vandenkendelaere, Cora van Nieuwenhuizen, Miguel Viegas, Jakob von Weizsäcker, Marco Zanni
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Isabella De Monte, Marian Harkin, Eva Joly, Eva Kaili, Barbara Kappel, Verónica Lope Fontagné, Jacek Saryusz-Wolski, Romana Tomc, Beatrix von Storch

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS

Poolt hääletanud liikmed: 24	PPE: Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Maurice Ponga, Cristian Dan Preda, Paul Rübig, Davor Ivo Stier, Bogdan Brunon Wenta, Rainer Wieland, Anna Záborská S-D: Enrique Guerrero Salom, Arne Lietz, Louis-Joseph Manscour, Linda McAvan, Norbert Neuser, Elly Schlein, Pedro Silva Pereira ECR: Bernd Lucke ALDE: Beatriz Becerra Basterrechea, Charles Goerens, Paavo Väyrynen GUE/NGL: Dennis De Jong, Miguel Urbán Crespo Verts/ALE: Heidi Hautala, Maria Heubuch EFDD: Ignazio Corrao
Vastu hääletanud liikmed: 0	
Erapooletud liikmed: 0	

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	1.6.2015
Lõpphääletuse tulemus	+: 24 –: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Beatriz Becerra Basterrechea, Ignazio Corrao, Charles Goerens, Enrique Guerrero Salom, Heidi Hautala, Maria Heubuch, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Arne Lietz, Linda McAvan, Norbert Neuser, Maurice Ponga, Cristian Dan Preda, Elly Schlein, Pedro Silva Pereira, Davor Ivo Stier, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Rainer Wieland, Anna Záborská
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Bernd Lucke, Louis-Joseph Manscour, Paul Rübig
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (kodukorra art 200 lg 2)	Miguel Urbán Crespo, Dennis de Jong